

Số: **3878**/UBND-TH

V/v rà soát, đánh giá độc
lập các quy định của pháp
luật về đầu tư công

Bình Định, ngày **25** tháng **7** năm 2017

Kính gửi: Bộ Kế hoạch và Đầu tư.

Thực hiện Văn bản số 934/TTg-KTTH ngày 06/7/2017 của Thủ tướng Chính phủ về việc rà soát, đánh giá độc lập các quy định của pháp luật về đầu tư công trên địa bàn tỉnh, UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo như sau:

Luật Đầu tư công và các văn bản hướng dẫn được ban hành là cần thiết, tạo ra hành lang pháp lý quản lý các nguồn vốn đầu tư công, thể chế hóa quy trình quyết định chủ trương đầu tư, kể từ khi có hiệu lực thi hành đã đảm bảo việc phê duyệt dự án gắn liền với khả năng cân đối bố trí vốn, hạn chế phê duyệt, triển khai dự án dàn trải, làm tăng nợ đọng xây dựng cơ bản, qua đó góp phần quan trọng vào việc nâng cao hiệu quả đầu tư công.

Tuy nhiên, bên cạnh những mặt tích cực, các quy định pháp luật về đầu tư công còn một số điểm bất cập, chưa rõ ràng, quy trình thủ tục chưa khoa học, kéo dài thời gian thẩm định vốn, thẩm định chủ trương, phê duyệt chủ trương, phê duyệt dự án, làm gia tăng khối lượng, gây tồn đọng công việc tại các Bộ, ngành Trung ương và chính quyền địa phương, khiến cho dự án chậm triển khai, không đáp ứng được yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội của các địa phương cũng như cả nước. Việc rà soát chi tiết từng danh mục dự án hoàn thành, chuyển tiếp, khởi công mới khi xây dựng, thông qua kế hoạch đầu tư công trung hạn và hàng năm chiếm quá nhiều thời gian của ngành Kế hoạch và Đầu tư cả nước.

Một số đề xuất cụ thể nhằm khắc phục bất cập trong hệ thống pháp luật về đầu tư công như sau:

1. Đề nghị sửa đổi Điều 27 của Luật Đầu tư công, vì quy định tại Điểm a, Mục 2, Điều 27 về trình tự, thủ tục quyết định chủ trương đầu tư đối với dự án nhóm B và C trọng điểm do UBND cấp tỉnh quản lý quá phức tạp, thời gian kéo dài không cần thiết.

Quy định hiện hành là: UBND tỉnh giao Sở Kế hoạch và Đầu tư thẩm định nguồn vốn và khả năng cân đối vốn trước khi trình HĐND cấp tỉnh cho ý kiến về Báo cáo về đề xuất chủ trương đầu tư trước khi gửi Bộ Kế hoạch và Đầu tư Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư. Sau khi có ý kiến thẩm định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, UBND tỉnh chỉ đạo hoàn chỉnh Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư theo ý kiến thẩm định trình HĐND tỉnh quyết định chủ trương đầu tư như Điểm đ, Mục 2, Điều 27.

Quy định như trên không hợp lý, vì khi gửi Báo cáo thẩm định vốn cho Bộ Kế hoạch và Đầu tư thì UBND tỉnh đã đính kèm văn bản thỏa thuận của Thường trực HĐND tỉnh đối với dự án. Sau khi có ý kiến thẩm định của Bộ Kế hoạch và Đầu tư, UBND tỉnh trình HĐND tỉnh quyết định chủ trương đầu tư là không phù hợp với thực tiễn khi HĐND tỉnh hàng năm chỉ họp 2 kỳ vào giữa năm và cuối năm, còn cơ quan Thường trực HĐND tỉnh lại thiếu bộ máy chuyên môn để xem xét quyết định chủ trương

đầu tư cho từng dự án cụ thể. Đề nghị quy định chỉ cần HĐND tỉnh hoặc Thường trực HĐND tỉnh thoả thuận bằng văn bản về đề xuất chủ trương đầu tư trước khi gửi Bộ Kế hoạch và Đầu tư thẩm định, sau khi được thẩm định thì quyết định chủ trương đầu tư do UBND tỉnh ban hành, như vậy sẽ thuận lợi cho việc phê duyệt, triển khai, điều chỉnh dự án (nếu có) sau này. Đến kỳ họp cuối năm, UBND tỉnh sẽ trình HĐND tỉnh quyết định kế hoạch và danh mục dự án của năm sau, hoàn toàn phù hợp với quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương hiện hành.

Để phát huy trách nhiệm và tính chủ động của chính quyền cấp tỉnh, đề nghị sửa đổi quy định về thẩm định vốn theo hướng: (1) Trung ương quy định mục tiêu, đối tượng, nguyên tắc, tiêu chí phân bổ vốn hỗ trợ; (2) Địa phương tổng hợp danh mục dự án theo thứ tự ưu tiên và đăng ký với Trung ương; (3) Trung ương thẩm định tổng nguồn vốn cân đối hỗ trợ cho địa phương; (4) Địa phương thẩm định, bố trí vốn cho dự án cụ thể theo số vốn được Trung ương thông báo hỗ trợ và theo thứ tự ưu tiên. Để đảm bảo chặt chẽ, có thể quy định rõ: UBND tỉnh chịu trách nhiệm thẩm định và phân bổ vốn cho từng dự án đảm bảo đúng theo các quy định của Trung ương, nếu làm sai phải chịu trách nhiệm trước HĐND tỉnh và chịu chế tài của Trung ương qua hậu kiểm.

2. Luật Đầu tư công quy định một trong những điều kiện để chương trình, dự án được bố trí kế hoạch vốn đầu tư công trung hạn là “phải được cấp có thẩm quyền quyết định chủ trương đầu tư; xác định rõ nguồn vốn và khả năng cân đối vốn để thực hiện chương trình, dự án”. Tuy nhiên, việc thực hiện theo quy định trên là khó thực hiện do khó có thể lập, trình phê duyệt chủ trương đầu tư tất cả các dự án trong kế hoạch trung hạn 5 năm tại thời điểm năm đầu của 5 năm kế hoạch; đồng thời mức vốn của dự án tại thời điểm phê duyệt chủ trương đầu tư sẽ không còn phù hợp khi triển khai thực hiện ở các năm sau, nhất là những năm về cuối của kế hoạch.

Để xử lý những vướng mắc khi thực hiện Luật Đầu tư công, chỉ nên quy định điều kiện chương trình, dự án được bố trí kế hoạch vốn đầu tư công trung hạn là nằm trong quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội, quy hoạch ngành của địa phương. Ngoài ra, trong các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Đầu tư công nên nghiên cứu lại nội dung vừa phù hợp với quy định của Luật, nhưng cũng phải phù hợp với thực tế để dễ thực hiện.

3. Luật Đầu tư công quy định Trung ương chỉ hỗ trợ dự án nhóm A, B và C trọng điểm là chưa phù hợp với tình hình nhu cầu thực tế về đầu tư phát triển của địa phương, nhất là đối với những địa phương còn thiếu rất nhiều công trình hạ tầng quy mô nhỏ và vẫn nhận sự hỗ trợ hàng năm của Trung ương như tỉnh Bình Định. Do đó, đề nghị bổ sung các tiêu chí hỗ trợ đối với dự án nhóm C.

4. Đề nghị bổ sung thêm quyền và trách nhiệm của tổ chức, cá nhân liên quan đến đề xuất chủ trương đầu tư, đó là trách nhiệm của đơn vị đề xuất phải đảm bảo việc đề xuất chủ trương đầu tư mang tính khả thi, hiệu quả và không lãng phí; nhằm nâng cao trách nhiệm của người đề xuất chủ trương đầu tư chứ không đổ dồn trách nhiệm về cho đơn vị thẩm định cũng như người quyết định đầu tư mà ngay cả người đề xuất cũng phải có trách nhiệm về vấn đề này.

5. Các dự án bồi thường giải phóng mặt bằng, các dự án sử dụng vốn phát sinh trong năm như vốn vay, dự phòng, vượt thu..., đề nghị không quy định phải phê duyệt dự án trước ngày 31/10 năm trước năm kế hoạch.

6. Theo Nghị định số 161/2016/NĐ-CP ngày 02/12/2016 của Chính phủ về cơ chế đặc thù trong quản lý đầu tư xây dựng đối với một số dự án thuộc các Chương trình mục

tiêu quốc gia giai đoạn 2016 - 2020, dự án nhóm C quy mô nhỏ là các dự án có tổng mức đầu tư dưới 5 tỷ đồng, kỹ thuật không phức tạp, có thiết kế mẫu, thiết kế điển hình. Nhà nước hỗ trợ đầu tư một phần, phần còn lại do nhân dân đóng góp và nguồn vốn khác. Theo đó, Chính phủ đã phân cấp cho UBND tỉnh tổ chức thẩm định nguồn vốn và khả năng cân đối vốn ngân sách Trung ương đối với các dự án nhóm C quy mô nhỏ, không thẩm định từng dự án riêng rẽ, đã tạo điều kiện cho các địa phương giảm thủ tục hành chính, đẩy nhanh tiến độ thực hiện chương trình MTQG. Tuy nhiên, phần lớn danh mục công trình của Chương trình MTQG xây dựng nông thôn mới và một số công trình thuộc Chương trình 135 và 30a có tổng mức đầu tư dưới 5 tỷ đồng, có sử dụng vốn ngân sách Trung ương nhưng không thuộc đối tượng áp dụng của Nghị định này như: Công trình không phù hợp để áp dụng thiết kế mẫu, thiết kế điển hình hoặc công trình sử dụng 100% vốn ngân sách nhà nước v.v...) chiếm đa số. Do đó, để tạo điều kiện cho các địa phương đẩy nhanh tiến độ thực hiện, đề nghị phân cấp cho UBND tỉnh tổ chức thẩm định nguồn vốn và khả năng cân đối vốn ngân sách Trung ương đối với các dự án thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia có tổng mức đầu tư dưới 5 tỷ đồng nhưng không thuộc đối tượng áp dụng của Nghị định số 161/2016/NĐ-CP ngày 02/12/2016 của Chính phủ. Với tinh thần tăng cường trách nhiệm, chủ động của địa phương, đối với các dự án có tổng mức đầu tư từ 5 tỷ đồng trở lên, có sử dụng vốn ngân sách Trung ương, đề nghị phân cấp tiếp cho UBND tỉnh tổ chức thẩm định nguồn vốn và khả năng cân đối vốn.

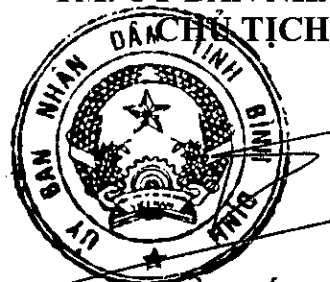
7. Theo khoản 8 Điều 57 Luật Xây dựng, “cơ quan chủ trì thẩm định có trách nhiệm tổng hợp kết quả thẩm định dự án, trình người có thẩm quyền quyết định đầu tư xem xét, quyết định”. Tuy nhiên, theo Điều 31 Nghị định 136/2015/NĐ-CP thì “sau khi chủ đầu tư hoàn chỉnh dự án theo ý kiến của cơ quan thẩm định, gửi về Sở Kế hoạch và Đầu tư để rà soát sự phù hợp với chủ trương đầu tư đã được cấp có thẩm quyền phê duyệt và khả năng cân đối nguồn vốn, tổng hợp trình Chủ tịch UBND tỉnh hoặc cơ quan cấp dưới được phân cấp hoặc ủy quyền theo quy định để xem xét, quyết định đầu tư dự án”. Về vấn đề này, đề nghị quy định cụ thể, nhất quán là giao Sở Kế hoạch và Đầu tư làm đầu mối tổng hợp cuối cùng trình người có thẩm quyền quyết định đầu tư xem xét, quyết định, vì Sở Kế hoạch và Đầu tư là cơ quan chủ trì xây dựng, theo dõi thực hiện các quy hoạch, kế hoạch trung hạn, chủ trì thẩm định chủ trương đầu tư và thẩm định vốn, cân đối bố trí vốn kể cả trường hợp phải tăng vốn do điều chỉnh, bổ sung dự án.

UBND tỉnh Bình Định kính báo cáo Bộ Kế hoạch và Đầu tư xem xét, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Văn phòng Chính phủ;
- CT, các PCT UBND tỉnh;
- CVP, PVP CN;
- Lưu: VT, K1.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

Hồ Quốc Dũng